

Thuistalen in de klas benutten

Voor veel kinderen in ons land is Nederlands niet hun enige taal. Thuis horen of spreken ze andere talen, zoals Arabisch, Engels, Pools, Tigrinya of Turks. In de klas wordt vaak alleen Nederlands gebruikt, waardoor deze kinderen een deel van hun kennis en vaardigheden niet kunnen inzetten. Translanguaging voorkomt dit en zorgt ervoor dat meertalige kinderen meer grip krijgen op de lesstof én zich meer gezien voelen.

Wat betekent translanguaging in de klas?

Misschien heb je de term al eens gehoord: *translanguaging*. Het klinkt ingewikkeld, maar het idee is simpel. Translanguaging betekent dat kinderen al hun talen mogen inzetten om te leren en zich uit te drukken. Het gaat hierbij niet alleen om het wisselen tussen talen, maar ook om het vertalen van de ene taal naar de andere en om het vergelijken van talen.

Waarom is translanguaging waardevol voor jou als leerkracht?

Met translanguaging kun je:

- ♦ **Begrip van de lesstof bevorderen:** een woord als *ontkiemen* wordt sneller begrepen als kinderen dit ook in hun thuistaal mogen opzoeken of benoemen.
- ♦ **Zien wat leerlingen al weten:** soms begrijpt een kind de stof, maar is het lastig om er in het Nederlands over te praten. Translanguaging geeft ruimte om het begrip toch te tonen.
- ♦ **Meer leerlingen actief betrekken bij de les:** als kinderen al hun talen mogen gebruiken, kan dat hun betrokkenheid, motivatie en zelfvertrouwen een extra impuls geven.
- ♦ **Werken aan een inclusieve en veilige klas:** je laat zien dat alle talen welkom zijn, wat maakt dat kinderen zich meer thuis voelen en beter tot leren komen.

Hoe pas je translanguaging toe in de praktijk?

Translanguaging kent zeven vormen. 'Talen combineren' is de basis van al deze vormen. Hier zijn enkele voorbeelden bij de zeven vormen rondom het thema *plantengroei*:

1. Talen combineren

Laat kinderen brainstormen in hun thuistaal én in het Nederlands. Bijvoorbeeld over de vraag: "Wat heeft een plant nodig om te groeien?"

2. Alle zintuigen gebruiken

Toon een plaat van een plant, gebruik gebaren (water gieten) of een tweetalig woordenboek.

3. Vertalen

Laat kinderen kernbegrippen, zoals *ontkiemen*, met een vertaalapp in hun thuistaal opzoeken en deze opschrijven.

4. Talen vergelijken

Maak samen een meertalige woordmuur. Bespreek hoe woorden en betekenissen in verschillende talen op elkaar lijken of juist verschillen.

5. Meertalig samenwerken

Zet tijdens groepswork kinderen die een thuistaal delen waar mogelijk in dezelfde groep. Zij mogen in de thuistaal overleggen (over bijvoorbeeld *ontkieming*) en geven de antwoorden vervolgens in het Nederlands tijdens de klassikale uitwisseling.

6. Taalbemiddelaars inzetten

Een kind dat dezelfde thuistaal spreekt en al verder is in het Nederlands, kan een klasgenoot helpen door uitleg te geven en woorden te verduidelijken in beide talen. Ook ouders, broers/zussen en meertalige onderwijsassistenten kunnen taalbemiddelaar zijn.

7. Een meertalig klaslokaal maken

Hang bijvoorbeeld een poster op met de onderdelen van een plant, waarbij de onderdelen in verschillende talen worden benoemd. Zo maak je de thuistalen zichtbaar en wordt het leren over planten makkelijker.

Tip: begin klein en bouw rustig op

Je hoeft niet meteen alle zeven vormen in één les toe te passen. Start bijvoorbeeld met het maken van een meertalige poster, of laat kinderen met een vertaalapp kernwoorden in hun thuistaal opzoeken.

De translanguaging-vormen kunnen gecombineerd worden: je kiest zelf steeds welke vormen het best bij je leerdoel passen.

Wat levert translanguaging kinderen op?

Vakinhoudelijk	Sociaal-emotioneel
<ul style="list-style-type: none"> ◇ Beter begrip van de lesstof ◇ Actiever en dieper nadenken ◇ Ontwikkeling van (meertalige) vaktaal	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Grotere betrokkenheid en motivatie ◇ Gevoel van erkenning ◇ Sterkere verbinding tussen thuis en school

Tot slot: thuistalen als kracht

Meertalige kinderen brengen veel kennis en vaardigheden mee in hun thuistalen. Door deze bewust in te zetten, kunnen zij de lesstof beter begrijpen en beter laten zien wat zij al weten. Dat vergroot hun zelfvertrouwen en hun betrokkenheid bij het leren. Translanguaging stelt leerkrachten in staat om beter in te schatten wat hun leerlingen kunnen, en daarop aan te sluiten in het onderwijs.

Meer weten?

- ◇ **Multi-STEM-project:** <https://multistem.net/nl/>
- ◇ **Onderzoek:** De zeven vormen van translanguaging zijn gebaseerd op 94 wetenschappelijke studies. Deze zijn bijeengebracht in een systematische review: Moraru, M., Bakker, A., Akkerman, S., Zenger, L., Smit, J., & Blom, E. (2025). Translanguaging within and across learning settings: A systematic review focused on multilingual children with a migration background engaged in content learning. *Review of Education*, 13, e70069. <https://doi.org/10.1002/rev3.70069>

Thuistalen in de klas benutten © 2026 by Multi-STEM is licensed under CC BY-NC-SA 4.0. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>